

никакво зло, ний сме всички тукъ!» Стражаря искали свѣтило, зате къль се въ тъмницата и исплашени припаднали при нозѣтѣ на Павла и Сила. «Господа мои! Що да направа азъ, за да се спаса?»—Вѣровай въ Господа Иисуса Христа, и ще се спасишъ ти и всички твой домъ, казали му апостолитѣ. Той ги повикалъ при себе си, омилъ ранитѣ имъ, и неза бавно се кръстилъ самъ и домашнитѣ му. На другия денъ градските началници като се размислили, проводили при тъмничният стражарь да отпустят апостолитѣ, нъ ап. Павелъ казалъ «насъ римски граждани, безъ сѫдъ все народно биха ѝ хвърлиха въ тъмницата, а дори сега ни пуштатъ? Не нека дойдатъ и сами да ни извадятъ.» Началниците се испоплашили дошли въ тъмницата, извинявали се предъ апостолитѣ и ги молили да си отидатъ изъ градътъ. Въ Солунъ апостолитѣ имали голѣмъ успѣхъ въ градътъ, нъ много претърпѣли отъ невѣрнитѣ Иудеи. Въ Верия Пуренитѣ се показали по-добромисленни и по-благородни отъ солунските: они съ усърдие изслушали проповѣдта апостолска и внимателно разглеждали священнитѣ книги, съгласили се тий съ словата апостолски. Мнозина отъ повѣрвалитѣ е имало знатни гръци—мѫже и жени.

Като дошелъ въ Атина, св. ап. Павелъ и видѣлъ множество идоли, възмутилъ се духомъ. Той проповѣдавъ испърво въ иудейската синагога. Подирь катадневно бесѣдувалъ на площадъта съ всѣкого когото срѣщащъ. Нѣкои отъ епикурейските и исторически философи влизали съ него въ учени препирни. Епикурейцитѣ¹⁾ съ отвращение се питали единъ другъ за ап. Павла: Что иска да каже тоя празднословъ.

Стоиците²⁾ сѫщо полупрѣзително говорили за апостола: вижда се той проповѣда за чужди божества. Обаче проповѣдъта на св. апостола на мнозина се показала достойна за внимание и го поканили въ Ареопага.³⁾ Тукъ св. апостолъ предъ очите на всички образованъ мири, произнесълъ рѣчъ, която въ пълна мѣра показва величието на неговите дарования естественни и благодатни и за всички врѣмена служи образецъ, на християнската проповѣдь. «Атиянини! по всичко виждамъ, че вий сте е особено набожни; защото, като ходихъ и разглѣдвахъ вашите святыни, азъ намѣрихъ и такъвъ жъртвенникъ, на когото бѣше написано: на а незнайниятъ Богъ.» Тогава, когато вий незнатащи, почитате, азъ ви про-

1) Епикурейцитѣ (така се наречали по името на философа Епикура) се отличавали съ невѣрие: Богове или съвсѣмъ нѣма, по тѣхно мнѣніе, или тий самъ сжъ праздни и безгрижи зрители на мирътъ. Всичко на свѣтътъ зависи и отъ случая: душата на човѣка изчезпива заедно съ смъртта на тѣлото. Цѣльта на живота — удоволствието. На такива мѫдреци, дѣйствително не могла да се се хареса проповѣдъта за Распятиетъ на креста.

2) Стоиците (се тѣ наречали отъ стѣлбоветъ на това здание, гдѣто училъ основателът на тѣхната школа философъ Зенонъ) учили, — че всичкиятъ мири съ живо сѫщество; душата човѣческа е като че ли преходяща частъ или пакъ е проявление на всемирната душа на божеството. Най-високото въ човѣка — е разсъдъка. Който дѣйствозва по съображеніята на разсъдъка, той е добродѣтелиенъ и дълженъ е да бдѣ прѣзъ всичките случаи покоенъ и счастливъ. Гордостта на стоиците е тaka сѫщо противна на духътъ на евангелието, както и и распущеността на епикурейцитѣ.

3) Ареопагъ (отъ гръци значи хълмътъ на Арея — богъ на войната). Тукъ се намирало висшето сѫдебно място, отъ което наглѣдвали за исполнението на законите, нравите и богослужението.